Dosarul nr.2-8322/25 (2-25052671-12-2-17042025)

HOTĂRÎRE
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la data de 19 noiembrie 2025 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 30 ianuarie 2026
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

cu participarea reclamantului Sandu Dumitru, a reprezentantului reclamantului, avocatul Baș Andrei, cu participarea reprezentantului pîrîtei Salcoci Mariana, a avocatului Zagorneanu Artur, în lipsa intervenientului accesoriu Direcția de Protecție a Drepturilor Copilului sectorul Botanica,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sandu Dumitru către Salcoci Mariana privind schimbarea (modificarea) domiciliului minorului de la mamă la tată, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 15.04.2025 Sandu Dumitru s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Salcoci Mariana privind stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că a fost în căsătorie cu pîrîta, însă căsătoria a fost desfăcută. Din căsătoria acestora s-a născut copilul *****, a.n *****. Prin hotărâre judecătorească, s-a dispus stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, Sandu Mariana, şi încasarea pensiei de întreţinere în cuantum fix. În anul 2013, Hîncu Mariana (anterior Sandu), a încheiat o nouă căsătorie cu Salcoci Gheorghe, iar domiciliul acestora, împreună cu copilul minor ***** a fost înregistrat în com. *****. Prin căsătoria ultimilor, numele comun de familie a devenit Salcoci.

3. Reclamantul Sandu Dumitru reclamă încălcarea obligaţiilor părinteşti de către pârâtă, și consideră că aceasta nu este în stare să ofere copilului un mediu de trai sănătos, în siguranţă, bunăstare, şi bazat pe interesul superior al copilului. În anul 2019, copilul minor aflându-se în grija pârâtei, a suferit o traumă la nivelul urechii stângi, provocată de un *glonte de armă pneumatică*. Are convingerea, că acest incident a avut loc din vina soţului acesteia, Salcoci Gheorghe, când pârâta se afla la postul de muncă, iar fetiţa a fost lăsată sub supravegherea acestuia şi a mătuşei, Hîncu Silvia. Pe marginea acestui caz, la 12.06.2019 a fost pornită urmărirea penală. Potrivit procesului verbal de audiere a pârâtei, din 12.06.2019, aceasta a declarat că, fiind înștiințată despre acel caz, la spital, a stat de vorbă cu minora, care i-a povestit că se plimba cu bicicleta în apropiere de casă şi brusc a simţit o lovitură în regiunea urechii stângi. Potrivit procesului verbal de audiere a lui Salcoci Gheorghe din 12.06.2019, acesta a declarat că, Adelina se plimba cu bicicleta în apropiere de casă şi brusc a simţit o lovitură în

regiunea capului. Acesta ar fi încercat să extragă obiectul, însă nu i-a reuşit şi atunci s-a deplasat cu ea la spital. Medicul i-a comunicat că, în regiunea capului, pe stînga mai sus de ureche, a depistat la *****, un glonte de armă pneumatică. Potrivit procesului verbal de audiere a martorului Hîncu Silvia, (mătuşa minorei) din 2019, aceasta uitându-se la urechea minorei, a văzut ceva negru, de parcă era o pietricică. Atunci ea i-a spus lui Salcoci Gheorghe să i-a fetiţa şi s-o transporte la spital. Invocă că nu a văzut cine a făcut acest lucru şi nu ştie cine ar putea face aşa ceva. Mai comunică că, între timp a anunţat-o şi mama minorei, Salcoci Mariana". Potrivit procesului verbal de audiere a părţii vătămate minore din 16.01.2020, aceasta a declarat că, „la 12.06.2019, deplasându-se cu bicicleta, din drum spre casa sa, ajungând în drept cu poarta vecinului, a simţit o înţepătură puternică în regiunea capului, după aceasta simţind şi durere. Ulterior, s-a deplasat la domiciliu, unde i-a comunicat tatălui vitreg despre cele întâmplate. împreună au plecat la spitalul din com. *****, după care la spitalul "V. Ignatenco". Minora a concretizat că nu a văzut careva persoane în preajmă". Astfel, organul de urmărire penală, a constatat că, persoane neidentificate, încălcând grosolan ordinea publică, în timp ce se aflau în preajma casei de pe *****, com.*****, mun. Chişinău, au efectuat o împuşcătură din armă, la moment nestabilită, în regiunea capului minorei, *****, cauzându-i leziuni corporale. Aşadar, la 12.06.2019 a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza componenţei de infracţiune, încadrată la art. 287, alin.(3) Cod Penal. Ţinând cont de faptul că, organul de urmărire penală n-a putut identifica făptuitorul, dosarul penal a fost suspendat.

4. Reclamantul a menţionat că, Salcoci Mariana şi Salcoci Gheorghe în 2021 au plecat peste hotarele ţării, iar pe minoră au lăsat-o în grija unchiului, Hîncu Vladimir. În aceste condiţii, copilul minor, a fost luat de către tatăl biologic, reclamantul Sandu Dumitru, să locuiască la el, în primăvara anului 2021, cu acordul pârâtei, după ce a aflat că a fost lăsată în grija unchiului Vladimir, anterior condamnat pentru viol şi cu un comportament agresiv faţă de copil. A invocat că pârâta, nu l-a informat pe tatăl minorei, Sandu Dumitru, despre faptul că fetiţa lor a fost internată în spital cu traumă în 2019. Acesta a aflat ulterior, la sfârşitul anului 2021, de la cunoscuţi şi de la rudele pârâtei. Fiind întrebată despre cele întâmplate, minora, de câteva ori a evitat să vorbească la acest subiect, ba chiar a şi negat că i s-a întâmplat ceva, fiindu-i frică să povestească. Însă, într-o zi, fiind din nou întrebată, i-a povestit tatălui în urma căror circumstanţe a fost rănită. Şi anume, că a primit trauma de la tatăl său vitreg, Salcoci Gheorghe, iar mărturiile sale din 2019, au fost influenţate de către acesta şi mama sa, Salcoci Mariana, care i-au zis să nu povestească această întâmplare organului de poliţie.

5. Urmărirea penală a fost reluată în 2021, după ce reclamantul, a depus un denunţ pentru tragerea la răspundere a lui Salcoci Gheorghe, care a fost conexat la materialele cauzei din 12.06.2019. Astfel, minora a fost audiată repetat. Potrivit procesului verbal de audiere repetată a părţii vătămate minore din 21.11.2022, aceasta a comunicat că, „Salcoci Gheorghe, soţul mamei, a organizat în curtea casei o *vânătoare de păsări*, cu o armă de vânătoare, pneumatică". Între timp, fetiţa ieşind la balcon, a văzut cum acesta împuşcă în păsări şi a fost rugată să coboare jos şi să le alunge din copac. Ea a coborât şi le-a alungat, însă când a dorit să se întoarcă, a simţit o înţepătură puternică la urechea stângă. Împreună cu mătuşa Silvia Hîncu, Salcoci Gheorghe, a încercat să scoată obiectul de sub piele cu o pensetă, însă văzând că nu-i reuşeşte, a transportat-o

la Policlinica din Comuna *****. Ulterior fiind îndreptaţi la Spitalul de copii „Ignatenco” din Chişinău. În drum spre spital, tatăl vitreg, Salcoci Gheorghe, a influenţat asupra ei şi i-a spus să nu povestească organului de poliţie tot ce s-a întâmplat de fapt, ci să zică în felul următor „ că se plimba cu bicicleta în apropiere de casă, când brusc a simţit o înţepătură puternică în regiunea urechii, dar n-a văzut şi nu cunoaşte de către cine a fost împuşcată”. Fiind internată în spital, în scurt timp a sosit şi mama, Salcoci Mariana. Ultima a stat de vorbă cu ea şi la fel i-a comunicat să nu denunţe cazul dat organului de poliţie, dar să expună istoria inventată de tatăl vitreg, Salcoci Gheorghe. De asemenea, minora invocă că, arma cu care, Salcoci Gheorghe, efectua împuşcăturile, a văzut-o la Hîncu Vladimir, unchiul acesteia. Astfel, prin Raportul de constatare nr. 202202D1289, din 2 septembrie 2022, minorei ***** i-a fost constatată o plagă contuză scalpantă la nivelul regiunii parietale pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur cu suprafaţa de interacţiune limitată, posibil în perioada de timp indicată în documentele medicale, ce condiţionează dereglarea sănătăţii de scurtă durată şi se califică ca vătămare corporală uşoară. În rezultat, la 22 mai 2023, Salcoci Gheorghe a fost pus sub învinuire în baza art. 287, alin.(3) Cod Penal. Acesta s-a eschivat de la urmărirea penală o bună perioadă de timp, însă a fost găsit în urma investigaţiilor de căutare. Fiind audiată repetat, Salcoci Mariana a susţinut declaraţiile sale din 2019.

6. Reclamantul a atenţionat asupra faptului că, pârâta participă indirect la infracţiune şi aprobă comportamentul soţului, care prin acţiunile periculoase efectuate, a atentat la viaţa şi sănătatea copilului său minor. De asemenea, reclamantul a invocat că deşi mama cunoştea circumstanţele reale care au atentat la viaţa şi sănătatea copilului, aceasta a luat partea soţului şi a neglijat interesul superior al minorei.

7. Susține reclamantul că pârâta a neglijat bunăstarea copilului şi interesele acestuia de a se dezvolta într-un mediu stabil şi sigur, care să nu-i facă rău şi a pus mai presus interesul altei persoane. Reclamantul mai subliniază, că atât mama copilului minor, Salcoci Mariana, cât şi soţul acesteia, Salcoci Gheorghe au ascuns datele veridice despre acest caz şi au depus declaraţii false, ducând în eroare organele de drept şi împiedicând desfăşurarea normală a urmăririi penale, acţiuni încadrate în alte componenţe de infracţiuni din Codul Penal (art. 103, art.312). În această ordine de idei, reclamantul constată că pârâta, Salcoci Mariana, a lăsat copilul sub supravegherea unor persoane de neîncredere, cu care minora nu se află în relaţii de rudenie (soţul mamei) sau are un grad de rudenie mai îndepărtat (mătuşa copilului) şi a căror interese nu corespunde interesului superior al copilului.

8. Reclamantul mai indică că în urma acestei traume la cap, fapt confirmat prin cartela medicală a minorei, ultima este mai predispusă la stres, are dese schimbări de dispoziţie, dureri de cap, scurgeri de sânge din nas. A menţionat că, pârâta, fiind la curent despre schimbarea stării de sănătate a copilului său în urma incidentului, despre nesiguranţa de a-l lăsa în grija altor persoane, totuşi a binevoit să plece peste hotare cu soţul ei şi să-l încredinţeze unchiului fetiţei, Hîncu Vladimir.

9. A mai menționat reclamantul că în cadrul Biroului Individual de Expertize Judiciare „Bulgaru Ala” a fost efectuată o expertiză extrajudiciară psihologică în privinţa reclamantului Sandu Dumitru şi a fiicei sale minore, *****. Conform Raportului de Expertiză nr.117 din 18.10.2023, s-a constatat că, minora *****, prezintă ataşament mai sporit faţă de tatăl său, Sandu Dumitru, doreşte în continuare să locuiască cu el şi

că acesta deţine competenţe parentale de nivel înalt. *Reieşind din probele psihologice analizate, şi anume „Desenul familiei” , minora s-a desenat lângă tatăl ei, iar pe mama şi soţul ei i-a plasat pe o parte separată a foii, la distanţă, ceea ce indică că copilul are o legătură puternică, specială, confortabilă şi se simte în siguranţă cu tatăl său, pe de altă parte, plasarea mamei şi a soţului ei pe o parte separată a foii sugerează o distanţă şi o dinamică diferită în relaţia cu aceştia. Deşi minora doreşte să păstreze legătura cu mama sa pentru armonie şi pace, să menţină o comunicare deschisă şi afectuoasă cu ea, aceasta doreşte să locuiască cu tatăl ei, menţionând că ”amintirea mea cea mai urâtă este cea când soţul mamei a împuşcat şi a nimerit în mine şi că aş da totul să uit această amintire”. **În** acest context reclamantul consideră că aflându-se în continuare în anturajul anterior, fetiţa nu va putea să depăşească această traumă psihologică. De asemenea, minora invocă că alături de tatăl său trăieşte momente speciale care o ajută să uite despre situaţia care s-a întâmplat cu ea, petrec adesea timp împreună, au comunicări eficiente, dispoziţie pozitivă, înţelegere, afecţiune, încredere pentru ai povesti tatălui orice problemă, îngrijorare, susţinere emoţională, dezvoltarea abilităţilor sociale sănătoase şi nu în ultimul rând beneficiază de o cameră separată, ceea ce îi oferă un sentiment de confort şi intimitate.*

10. Minora locuieşte cu tatăl său, Sandu Dumitru, iar din 2021 şi până în momentul de faţă, tatăl acoperă de sine stătător toate cheltuielile necesare creşterii şi educaţiei copilului. În aceste condiţii, în baza art.75 Codul Familiei, reclamantul solicită încasarea de la Salcoci Mariana pensiei de întreţinere pentru copilul minor din salariul şi/sau din alte venituri ale sale în mărime de 1/4 cotă procentuală, până la majoratul copilului sau până la finalizarea studiilor acestuia, conform legii. Copilul ***** are *****, frecventează o instituţie de învăţământ gimnazială, unde se atesta cheltuieli suplimentare pentru îmbrăcăminte, încălţăminte, manuale, rechizite şcolare, achitarea taxelor şcolare lunare pentru activităţi extra curriculare, abonament la transportul public, taxe lunare pentru prânz, taxe pentru fondul clasei sau al şcolii, pentru excursii organizate de şcoală. De asemenea, cheltuieli pentru tratament, controale medicale pentru siguranță, îmbunătățirea sănătății care a avut de suferit în urma traumei.

11. Reclamantul Sandu Dumitru solicită: 1) stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu reclamantul Sandu Dumitru; 2) încasarea pensiei de întreținere în mărime ¼ cotă procentuală din salariu și din alte venituri de la Salcoci Mariana în beneficiul lui Sandu Dumitru, pentru copilul minor *****; 3) încasarea de la Salcoci Mariana în beneficiul lui Sandu Dumitru a cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei; 4) încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei psihologice în sumă de 6000 lei.

12. La data de *24.06.2025*, reprezentantul reclamantului, avocatul Andrei Baș, a depus cerere privind concretizarea pretențiilor, prin care a concretizat prima pretenție, înlocuind termenul ”stabilirea” domiciliului, cu termenul ”modificarea” domiciliului copilului minor *****. Celelalte pretenții au rămas neschimbate (f.d. 114-115).

13. În ședința de judecată reclamantul Sandu Dumitru a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, integral. A explicat suplimentar că, copilul minor ***** are propria odaie, recent a finisat reparația în casă, toate comoditățile sunt disponibile. Copilul a avut stres de la cazul cu împușcătură. Noaptea îi curgea sînge pe nas. De 2 ori a fost la psiholog cu fetița. Copila a mers la psiholog la policlinica nr. 2, timp de 12 ore, în rezultatul căreia situația psihologică a

fetei s-a îmbunătățit. A explicat că are venituri 17 000-25 000 lei. Lucrează de la 08:00-17:00, în calitate de șofer în raza mun. Chișinău. Reclamantul a explicat că el prepară bucate, dar uneori și fiica pregătește, ceea ce ea preferă.

14. Reprezentantul pîrîtei Salcoci Mariana, avocatul Zagorneanu Artur, n-a recunoscut acțiunea, a solicitat respingerea acesteia ca nefondată. A susținț argumentele indicate în referință, potrivit cărora, din eminentă, eleva ***** a devenit corigentă, a acumulat numeroase absenţe nemotivate şi frecventează anturaje riscante unde este văzută fumând si consumând alcool. Reclamantul Sandu Dumitru nu a contribuit la creşterea şi educarea copilului ***** în perioada 2010-2023. Salcoci Mariana a demonstrat o implicare constantă şi activă în viaţa copilului. ***** după orele 23:00 este văzută în compania adolescenţilor care consumă ţigări şi alcool. La întrebările mamei, fiica categoric refuză să discute, să fie controlată şi să-i spună ce să facă. Salcoci Mariana a încercat de nenumărate ori să discute cu fiica sa referitor la școală, la întoarcerea acasă, însă fără succes. Fiica pîrîtei trece prin schimbări fizice, emoţionale şi cognitive majore, ceea ce poate duce la conflicte în familie. Tinde să devină mai independentă, fapt care îi provocă anxietate şi frustrare lui Salcoci Mariana, ea încearcînd să găsească un echilibru între oferirea de libertate si stabilirea unor limite sănătoase. Reclamantul Sandu Dumitru este foarte toxic pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copilului minor *****. Tatăl pare să manipuleze copilul pentru a o întoarce împotriva mamei sale, ceea ce poate duce la un sentiment profund de confuzie şi nesiguranţă în mintea copilului. Această formă de alienare parentală este extrem de dăunătoare şi poate crea sentimente şi conflicte interne care vor afecta relaţiile viitoare ale copilului. Tatăl exercită o influență extrem de negativă asupra copilului manifestat prin: - libertatea excesivă acordată copilului; - înrăirea copilului împotriva mamei. Conchide, că argumentele reclamantului sunt lipsite de consistență și suport juridic, iar acțiunea depusă de Sandu Dumitru, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d. 70-74)

15. Intervenientul accesoriu Direcția de Protecție a Drepturilor Copilului sectorul Botanica în ședința de judecată nu s-a prezentat. La data de 03.10.2025 la adresa de e-mail a instanței a depus cerere de examinare în lipsă și aviz concluzie pe caz. (f.d. 118-120) Potrivit avizului-concluzie, bunul imobil în care locuiește familia, constituie o casă la sol cu două nivele, rămasă moștenire de la părinți în mărime de 1/6 cotă parte la cinci frați. Imobilul dispune de 2 odăi, la primul nivel, bucătărie, bloc sanitar (improvizat) și este amenajat cu minimul necesar, restul locuinței fiind în proces de reparație capitală, din spusele tatălui. La etaj temporar locuiesc și alți membri din familia tatălui (frați). Condițiile de trai sunt nesatisfăcătoare, spațiile nu sunt igienizate, copilul doarme pe o canapea improvizată în aceeași odaie cu tata. Locuința este conectată la rețeaua de apă centralizat, energie electrică, iar pe perioada rece este încălzită la sistemul propriu cu lemne. Tata copilului, nu dispune de venituri stabilite, toate resursele sunt acumulate din lucru ocazional. Adelina a declarat că dorește să locuiească în continuare împreună cu tata. Suplimentar s-au examinat şi condiţiile de trai ale mamei, Salcoci Mariana. Aceasta locuiește cu actualul soţ şi fiul lor comun într-o casă la sol, compusă din trei odăi locuibile, bucătărie, bloc sanitar şi salon, cu condiţii de trai foarte bune. Locuinţa este mobilată şi dotată cu tot necesarul. Pentru fiica Adelina este amenajată o odaie separată, care îi asigură spațiul personal pentru odihnă, studii şi petrecere a timpului liber. Condiţiile sanitaro- igienice sunt bune.

Mama nu este încadrată în câmpul muncii, se află în concediul de îngrijire a copilului cu vârsta până la doi ani. Sursa de venit în familie este salariul soţului care lucrează în construcţii. Din spusele mamei, fiica de aproximativ trei ani locuieşte la domiciliul tatălui, îşi vizitează mama odată la câteva luni, evită interacţiunea cu aceasta şi apelurile telefonice, astfel relația între ele s-a răcit şi a devenit una dificilă, deşi dna Salcoci depune tot efortul să menţină relaţia cu aceasta. Reieşind din cele expuse, în urma analizei materialelor acumulate la dosar, Comisia pentru protecţia copilului din cadrul Direcţiei pentru Protecţia Drepturilor Copilului a sectorului Botanica, în baza actului emis de către Primăria comunei *****, consideră că la moment la domiciliul tatălui Sandu Dumitru nu sunt create condiţii necesare pentru creșterea, întreţinerea, educaţia şi instruirea fiicei sale, *****, a.n. *****. (f.d. 119-120)

Aprecierea instanței:

Audiind reclamantul, reprezentantul pîrîtului, studiind materialele dosarului, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată a lui Sandu Dumitru către Salcoci Mariana este întemeiată și urmează a fi admisă integral, reieșind din următoarele raționamente.

16. *Cu referire la pretenția despre schimbarea domiciliului minorului.*

17. În ședința de judecată s-a stabilit că reclamantul Sandu Dumitru și pîrîta Salcoci Mariana s-au aflat în relații de căsătorie.

18. Din căsătoria încheiată între Sandu Dumitru și Sandu Mariana s-a născut copilul *****, a.n. *****, ce se confirmă prin copia certificatului de naștere anexat la materialele cauzei. (f.d. 16)

19. Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 30.11.2011, a fost desfăcută căsătoria dintre Sandu Dumitru și Sandu Mariana, încheiată la *****, în cadrul primăriei com. *****, mun. Chişinău. S-a determinat domiciliul copilului minor-*****, la locul de trai a mamei sale Sandu Mariana. S-a încasat de la Sandu Dumitru în contul lui Sandu Mariana pensia de întreținere pentru copilul minor ***** în cuantum de 400 lei. (f.d. 17-19)

20. Din cererea de chemare în judecată rezultă că în anul 2013 pîrîta a încheiat o nouă căsătorie, cu Salcoci Gheorghe.

21. În ședința de judecată s-a stabilit că minora ***** din anul 2021 s-a mutat cu traiul la tata.

22. Prin cererea concretizată de chemare în judecată, reclamantul a solicitat modificarea domiciliului minor *****, la domiciliul reclamantului Sandu Dumitru.

23. Conform art. 53 alin. (1), (2), (4) din Codul familiei, *(1) Copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. (2) Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinţi sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege – de autoritatea tutelară/teritorială sau de alte organe abilitate. Părinţii poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor de îngrijire şi educaţie a copilului. (4) Copilul are dreptul la protecţie contra abuzurilor, inclusiv contra pedepsei corporale din partea părinţilor sau a persoanelor care îi înlocuiesc.*

24. În conformitate cu art. 62 alin. (1) și (4) din Codul familiei*, (1) Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. (4) Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.*

25. Potrivit art. 63 alin. (2), (3) și (4) din Codul familiei, (2) *Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de ***** refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial. (4) În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.*

26. În conformitate cu art. 64 alin.(3) Codul familiei, *în cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.*

27. Potrivit art. 11 alin. (1) și (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023, *(1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. (2) Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.*

28. Conform art. 23 alin. (1) din aceiași lege, *Statul ocroteşte inviolabilitatea persoanei copilului şi întreprinde toate măsurile necesare pentru a preveni şi a proteja copilul faţă de orice formă de violenţă, abuz, neglijare, exploatare sau trafic în orice scop şi sub orice formă.*

29. Iar potrivit art. 31 alin. (1) și (4) din legea menționată, *(1) Reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi integrarea socială a acestuia, ţinând cont în primul rând de interesele copilului, şi este pasibil de răspundere juridică pentru lăsarea în primejdie a copilului. (4) Dacă reprezentantul legal/responsabilul legal nu îşi îndeplineşte obligaţiile faţă de copil sau abuzează de drepturile acestuia, copilul are dreptul de a sesiza instituţiile competente pentru a-şi apăra drepturile şi interesele personale.*

30. Din cererea de chemare în judecată rezultă că în anul 2019, copilul minor, aflându-se în grija pârâtei, a suferit o traumă la nivelul urechii stângi, provocată de un *glonte de armă pneumatică.* Acest incident a avut loc când pârâta se afla la muncă, iar fetiţa a

fost lăsată sub supravegherea soțului pîrîtei Salcoci Gheorghe şi a mătuşei, Hîncu Silvia.

31. Pe marginea acestui caz, la 12.06.2019 a fost pornită urmărirea penală. (f.d. 46) La materialele cauzei este anexată copia procesului-verbal de audiere a martorului Salcoci Mariana din 12.06.2019, copia procesului-verbal de audiere a martorului Hîncu Silvia din 12.06.2019. (f.d.5053) *Potrivit procesului verbal de audiere a pârâtei, Salcoci Mariana* din 12.06.2019, aceasta a declarat că, „...a stat de vorbă cu minora, care i-a povestit că se plimba cu bicicleta în apropiere de casă şi brusc a simţit o lovitură în regiunea urechii stângi. Ulterior medicii, i-au spus că mai sus de urechea minorei, în regiunea capului, pe stânga, a fost depistat *un glonte de armă pneumatică*". Potrivit procesului verbal de audiere a martorului, Hîncu Silvia, (mătuşa minorei) din 2019, aceasta comunică că, „... La 12.06.2019, aproximativ la 15:40, Salcoci Gheorghe, a cerut de la ea o pensetă pentru că nepoţica avea ceva la ureche stângă şi voia să extragă. ..".

32. Reclamantul a făcut trimitere la conținutul rocesului verbal de audiere a părții vătămate minore din 16.01.2020, precum că aceasta ar fi declarat că, „la 12.06.2019, deplasându-se cu bicicleta, din drum spre casa sa, ajungând în drept cu poarta vecinului, a simţit o înţepătură puternică în regiunea capului, după aceasta simţind şi durere. Ulterior, s-a deplasat la domiciliu, unde i-a comunicat tatălui vitreg despre cele întâmplate. împreună au plecat la spitalul din com. *****, după care la spitalul "V. Ignatenco". ...". Însă, copia acestui proces verbal n-a fost anexată la dosarul civil.

33. Astfel, organul de urmărire penală, a constatat că, *persoane neidentificate,* încălcând grosolan ordinea publică, în timp ce se aflau în preajma casei de pe *****, com.*****, mun. Chişinău, au efectuat o *împuşcătură din armă*, la moment nestabilită, *în regiunea capului minorei,* *****, cauzându-i leziuni corporale. Aşadar, la 12.06.2019 a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza componenţei de infracţiune, încadrată la art. 287, alin.(3) Cod Penal. (f.d.46) Reclamantul a relatat în cererea de chemare în judecată, că ținând cont de faptul că, organul de urmărire penală n-a putut identifica făptuitorul, *dosarul penal a fost suspendat.*

34. A mai notat reclamantul în cerere că, Salcoci Mariana şi Salcoci Gheorghe în 2021 au plecat peste hotarele ţării, iar pe minoră au lăsat-o în grija unchiului, Hîncu Vladimir. În aceste condiţii, copilul minor, a fost luat de către tatăl biologic, reclamantul Sandu Dumitru, să locuiască la el, în primăvara anului 2021, cu acordul pârâtei, după ce a aflat că a fost lăsată în grija unchiului, care ar fi avut o reputație îndoielnică.

35. Reclamantul a mai subliniat, că a aflat despre cele întîmplate copilei, abea la sfârşitul anului 2021, de la cunoscuţi şi de la rudele pârâtei, dar nu de la mama copilului (pîrît)a. Fiind întrebată de către tatăl său despre cele întâmplate, minora ar fi evitat să vorbească la acest subiect, ba chiar a negat că i s-a întâmplat ceva, *fiindu-i frică să povestească*. Însă, într-o zi, fiind din nou întrebată, i-a povestit tatălui în urma căror circumstanţe a fost rănită. Şi anume, că *a primit trauma de la tatăl său vitreg, Salcoci Gheorghe, iar mărturiile sale din 2019, au fost influenţate de către acesta şi mama sa, Salcoci Mariana*, care i-au zis să nu povestească această întâmplare organului de poliţie.

36. Pe cale de consecință, *urmărirea penală a fost reluată în 2021,* după ce reclamantul, a depus un denunţ pentru tragerea la răspundere a lui Salcoci Gheorghe. Potrivit procesului verbal de audiere repetată a părţii vătămate minore din 21.11.2022, aceasta

a comunicat că, Salcoci Gheorghe, soţul mamei, a organizat în curtea casei o *vânătoare de păsări, cu o armă de vânătoare, pneumatică”*. Între timp, fetiţa ieşind la balcon, a văzut cum acesta împuşcă în păsări şi a fost rugată să coboare jos şi să le alunge din copac. Ea a coborât şi le-a alungat, însă când a dorit să se întoarcă, a simţit o înţepătură puternică la urechea stângă. Împreună cu mătuşa Silvia Hîncu, Salcoci Gheorghe, a încercat să scoată obiectul de sub piele cu o pensetă, însă văzând că nu-i reuşeşte, a transportat-o la Policlinica din Comuna *****. Ulterior fiind îndreptaţi la Spitalul de copii „Ignatenco” din Chişinău. *În drum spre spital, tatăl vitreg, Salcoci Gheorghe, a influenţat asupra ei şi i-a spus să nu povestească organului de poliţie tot ce s-a întâmplat de fapt*, ci să zică în felul următor „ că se plimba cu bicicleta în apropiere de casă, când brusc a simţit o înţepătură puternică în regiunea urechii, dar n-a văzut şi nu cunoaşte de către cine a fost împuşcată”. Fiind internată în spital, în scurt timp a sosit şi mama, *Salcoci Mariana*. Ultima a stat de vorbă cu ea şi la fel *i-a comunicat să nu denunţe cazul dat organului de poliţie, dar să expună istoria inventată de tatăl vitreg*, Salcoci Gheorghe. De asemenea, minora invocă că arma cu care Salcoci Gheorghe, efectua împuşcăturile, a văzut-o la Hîncu Vladimir, unchiul acesteia. (f.d.54-55)

37. Astfel, prin Raportul de constatare nr. 202202D1289, din 2 septembrie 2022, minorei ***** i-a fost constatată o plagă contuză scalpantă la nivelul regiunii parietale pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur cu suprafaţa de interacţiune limitată, posibil în perioada de timp indicată în documentele medicale, ce condiţionează dereglarea sănătăţii de scurtă durată şi se califică ca *vătămare corporală uşoară.* (f.d.47)

38. În rezultat, la 22 mai 2023, *Salcoci Gheorghe a fost pus sub învinuire* în baza art. 287, alin.(3) Cod Penal. Acesta s-a eschivat de la urmărirea penală o bună perioadă de timp, însă a fost găsit în urma investigaţiilor de căutare. (f.d.60-61)

39. Fiind audiată repetat la 11.07.2023, Salcoci Mariana a susţinut declaraţiile sale din 2019, și a declarat, că n-a influențat-o pe Adelina să dea anumite declarații în anul 2019.(f.d.58-59)

40. Reclamantul a atenţionat asupra faptului că, pârâta participă indirect la infracţiune şi aprobă comportamentul soţului, care prin acţiunile periculoase efectuate, a atentat la viaţa şi sănătatea copilului său minor. De asemenea, reclamantul a invocat că deşi mama cunoştea circumstanţele reale care au atentat la viaţa şi sănătatea copilului, aceasta a luat partea soţului şi a neglijat interesul superior al minorei. (f.d. 46-62)

41. Deși cauza penală încă nu are o finalitate, circumstanțele relevate de minoră organului de urmărire penală despre ceea ce a avut loc în anul 2019, ridică în fața instanței de judecată serioase semne de întrebare cu privire la respectarea de către pîrîtă a intereselor copilului, de a se dezvolta într-un mediu stabil și sigur, care să nu-i dăuneze. Or, pîrîta Salcoci Mariana a lăsat copilul sub supravegherea unor persoane terțe (unchi, mătușă, soțul său actual), a căror interese nu corespunde interesului superior al copilului.

42. Instanța de judecată conchide, că dacă se va confirma circumstanțele descrise de copil, în urma examinării definitive a cauzei penale, atunci este pentru binele copilului, de a modifica domiciliul acestuia, de la domiciliul mamei, la domiciliul tatălui, pentru a-i asigura un mediu sănătos de viață, lipsit de primejdii, cu atît mai mult că la moment Salcoci Mariana și cu Salcoci Gheorghe formează o familie, iar

întoarcerea copilului în familia mamei presupune aflarea copilului în preajma tatălui vitreg, care-i poate dăuna, cel puțin, pînă la finalizarea examinării cauzei penale și stabilirea adevărului pe cazul penal.

43. În ședința de judecată reclamantul a explicat că după cele întîmplate la data de 12.06.2019, copilul minor ***** a avut stres, fiind nevoit să consulte copilul la psiholog. Totodată, ultima este mai predispusă la stres, are dese schimbări de dispoziție, dureri de cap, scurgeri de sînge din nas. (f.d.24-26)

44. Este de reținut circumstanța, că pîrîta, fiind în cunoștință de cauză despre cele întîmplate copilului său, schimbarea stării de sănătate a acestuia în urma incidentului din 2019, totuși a plecat peste hotare cu soțul ei, încredințînd copilul unchiului fetiței, Hîncu Vladimir, care, din expunerile reclamantului, n-ar avea un trecut și reputație tocmai potrivită de a i se încredința un copil în custodie.

45. Conform art. 62 alin. (1) din Codul familiei, *drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului.*

46. Conform Raportului de Expertiză nr.117 din 18.10.2023, efectuat de Biroul Individual de Expertize Judiciare ”Bulgaru Ala”, s-a constatat că, *minora* *****, *prezintă ataşament mai sporit faţă de tatăl său,* Sandu Dumitru, își exprimă dorința de a locui în continuare cu tatăl său şi că acesta deţine competenţe parentale de nivel înalt. Totodată, în Raportul menționat la testul proiectiv ”Desenul Familiei” s-a indicat în concluzie că: ”din analiza calitativă a desenului realizat de minora ***** rezultă că copilul prezintă atașament față de tatăl său ca părinte, pe de altă parte plasarea mamei și a soțului ei pe o parte separată a foii sugerează o distanță și o dinamică diferită în relația cu aceștia”. La fel, în Raportul menționat s-a indicat că: ”...Dorința de a trăi cu tatăl, dar de a se vedea și cu mama indică faptul că minora are o legătură strînsă cu tatăl ei, dar își dorește și să păstreze legătură cu mama.” (f.d. 28-43)

47. Intervenientul accesoriu Direcția de Protecție a Drepturilor Copilului sectorul Botanica a depus aviz-concluzie cu privire la condițiile de trai ale cet. Sandu Dumitru, în care s-a indicat că în urma analizei materialelor la dosar, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru Protecția Copilului a sectorului Botanica, în baza actului emis de către Primăria comunei *****, consideră că la moment la domiciliul tatălui Sandu Dumitru nu sunt create condiții necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea fiicei sale *****.

48. Însă, cu referire la condițiile de trai a reclamantului, instanța reține că la materialele cauzei sunt anexate fotografiile, din care rezultă că minora dispune de un dormitor propriu, renovat integral, cu pat personal, birou de lucru, spații de depozitare și un cadru amenajat special pentru nevoile ei de studiu și odihnă. (f.d. 165) La fel, este amenajat și blocul sanitar. (f.d. 165-175)

49. Instanța de judecată constată, că în momentul în care reprezentanții Primăriei comunei *****, au inspectat condițiile de trai ale reclamantului, casa acestuia era în reparație și renovare capitală, ceea ce este indicat expres și în aviz. Însă, la momentul finalizării examinării cauzei, reparația a fost finisată, iar din pozele atașate se constată cert, că toate încăperile sunt în stare normală, amenjate și îngrijite, odaia minorei este dotată cu toate cele necesare unui trai normal pentru copil, casa este dotată cu bucătărie și bloc sanitar. Din acest motiv, conchide instanța că, concluziile

oferite de inspectorii sociali nu reflectă starea finală a locuinței, ci doar o etapă intermediară, respectiv perioada de reamenajare.

50. Reieșind din Caracteristica elevei ***** din 17.10.2025, eliberată de Instituția Publică Liceul Teoretic *****, rezultă că minora Adelina Sandu neglijează curriculum școlar, este neordonată și s-a încadrat într-un colectiv nedemn. (f.d. 138)

51. Totodată, se reține că la materialele cauzei este anexată caracteristica elevei, prezentată de reclamant, întocmită la data de 18.11.2025 și eliberată de Instituția Publică Liceul Teoretic *****, potrivit căreia, eleva ***** este înscrisă în clasa a ***** a IP LT *****. În cadrul procesului educațional, s-a observat că eleva ***** dispune de capacități intelectuale bune, care îi permit să înțeleagă și să rezolve sarcini școlare cu un nivel corespunzător de dificultate atunci cînd este concentrată și motivată. Valorificarea capacităților este uneori inconstantă, influențată atît de etapa de dezvoltare în care se află, cît și de diverși factori ce pot influența concentrarea și organizarea elevilor. Punctualitatea reprezintă un aspect ce necesită îmbunătățire: în anumite zile, eleva are un ritm mai lent de organizare dimineața, ceea ce duce la sosirea cu întîrziere la lecții. De asemenea, participarea la ore este variabilă- uneori activă, mai mult pasivă. În ceea ce privește comportamentul în colectiv, Adelina nu a generat conflicte majore. Relațiile cu colegi sunt, în general, adecvate, cu unele variații de dispoziție specifice vîrstei. Atitudinea față de cadrele didactice este, în general, respectuoasă, deși uneori se remarcă o anumită detașare. Ținuta și aspectul exterior reflectă preferințele vîrstei, eleva optînd frecvent pentru haine largi, de tip oversize, specifice stilului adoptat de mulți adolescenți. Totodată, în condițiile unei susțineri consecutive din partea celor dragi și cu un regim de lucru mai stabil, eleva are potențialul de a-și valorifica pe deplin capacitățile și de a-și îmbunătăți performanțele școlare. (f.d. 176)

52. Instanța reține că în ipoteza în care ar exista anumite observaţii critice ale instituţiei de învăţământ, acestea trebuie corelate cu contextul general al copilului, şi anume cu faptul că minora a trecut printr-o traumă majoră în perioada în care se afla în grija pârâtei şi a concubinului acesteia. Randamentul şcolar nu poate fi apreciat în abstract, ci doar raportat la istoricul de viaţă al copilului, la starea sa de sănătate fizică şi psihică, la mediul familial şi la suportul oferit de adulţi.

53. Mai reține instanța că la materialele cauzei este anexată copia declarației din 20.08.2025, scrisă de copilul minor ***** pe numele Primarului comunei ***** dlui Leahu Ilie, în care a declarat că *vrea să locuiască cu tata Sandu Dumitru,* pentru că a trăit pînă la 11 ani cu mama, iar acum vrea să locuiească cu tata. (f.d. 121)

54. În ședința de judecată a fost audiată minora *****, care a explicat că în februarie 2021 mama a plecat peste hotare şi a lăsat-o în grija moşului Vladimir Hîncu - fratele bunelului. A locuit la moş 2 luni şi pe la sfirşitul lunii aprilie 2021 s-a mutat cu traiul la tata. S-a mutat la tata la iniţiativa lui și a ei. În acest timp mama se afla peste hotare. Cu mama a locuit în iarna 2021-2022 şi ulterior a trecut cu traiul la tata. Mama a mai revenit în iunie în ţară şi a locuit la ea. Ulterior, definitiv a continuat să locuiească la tata. Condiţiile de trai la tata sunt destul de bune. Are odaia separată. Odaia este mobilată. La moment odaia ei este în reparaţie. Temporar stă într-o odaie de la primul etaj de una singură. Tata are odaia lui. Cu ei mai locuieşte sora tatălui şi fiica ei, care au odăile lor. În casă este bloc sanitar. La primul etaj este veceu şi bloc sanitar, la al doilea este cada şi duşul. Condiţiile de trai la mama sunt mai bune. Casa este mai

nouă. Are perioade mai des şi mai rar cînd se duce la mama. Comunică cu mama la telefon. Relaţiile sunt normale. Nu se simte confortabil să spună secretele şi unele lucruri mamei. Secretele le discută cu prietenele. Despre starea sa şi secrete vorbește uneori cu tata. Mama are altă gîndire şi ar putea reacţiona diferit. ***Dorește în continuare să locuiască cu tata. Se simte mai apropiată cu tata***. Relaţiile sunt mai apropiate şi el o înţelege mult mai bine. Cu actualul soţ al mamei relaţiile sunt normale. Se înţelege cu el. *De cînd nu locuiește cu mama relaţiile între ele s-au răcit şi are impresia că ar simţi ca o străină ori ea*, ori el dacă ar locui la mama. La şcoală lucrurile sunt destul de bine. Are note diferite, o medie de nota 7. Tata o susţine moral, o încurajează, îi dă sfaturi, se interesează de reuşitele ei la şcoală. Tata îi permite să se vadă cu mama şi o întreabă de ce nu se vede cu mama. La mama merge cînd are timp. Minora a explicat că ea poate pregăti de mîncare, prepară diferite feluri, chiar și zeamă. Dacă nu vrea sau nu are dispoziţie tata pregăteşte mîncare. (f.d. 188)

55. Astfel, instanța de judecată va ține cont de interesul superior al copilului, care, la caz este de a primi o îngrijire adecvată, iar tatăl este cel, care îi asigură toate necesitățile pentru a duce un trai decent, în care să se poată dezvolta ca personalitate, cu atît mai mult că, copilul minor ***** și-a exprimat dorința sa de a locui cu tatăl său, ceia ce conturează atașamentul acesteia față de el.

56. Instanța de judecată va lua în considerație calitățile morale ale reclamantului-tatăl copilului minor, care sunt evidențiate prin grija pe care a purtat-o față de copilul minor, *****, necatînd la faptul că, aceasta a fost determinată în grija mamei ei, la domiciliul acesteia.

57. Astfel, avînd în vedere circumstanțele constatate, și anume că minora ***** deja locuiește la domiciliul tatălui aproximativ **de 5 (cinci) ani,** are toate condițiile necesare pentru dezvoltare la domiciliul tatălui, iar pîrîta în toți acești ani a eșuat să mențină o legătură emoțională mai strînsă cu fetița, nu a reușit să o convingă să revină la domiciliul mamei, chiar și după ce a revenit definitiv de peste hotare țării (2023), avînd în considerare cu prioritate voința copilului de a locui la domiciliul tatălui, și faptul, că reclamantul dispune de toate calitățile morale de a avea grija fiicei, dar și împrejurarea importantă, că la momentul actual există o cauză penală în deplină desfășurare, în care minora este recunoscută ca victimă, în raport cu acțiunile de care este pus sub învinuire soțul pîrîtei, și domicilierea celor doi în aceeași casă ar putea ridica serioase întrebări de ordin psihoemoțional sau altă natură, instanța ajunge la concluzia că urmează a fi admisă pretenția despre schimbarea (modificarea) domiciliului minorei *****, a.n.*****, de la domiciliul mamei Salcoci Mariana, la domiciliul tatălui, Sandu Dumitru.

58. La adoptarea acestei soluții, instanța în mod prioritar ține cont de opinia copilului, care a fost audiat în ședința de judecată și a declarat că dorește în continuare să locuiască cu tata. Instanța consideră, că această soluție este în spiritul respectării intereselor copilului, iar o soluție contrară în care copilul ar fi lăsat în grija mamei, ar dăuna interesului superior al copilului.

59. Avînd în vedere circumstanțele menționate, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului privind schimbarea domiciliului minorului este întemeiată și urmează a fi admisă, cu dispunerea schimbării (modificării) domiciliului minorei *****, a.n.*****, de la domiciliul mamei Salcoci Mariana, la domiciliul tatălui, Sandu Dumitru.

60. *Cu referire la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.*

61. Reclamantul a solicitat încasarea din contul pîrîtei Salcoci Mariana în beneficiul reclamantului a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariul și alte venituri ale acesteia.

62. Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

63. Conform art. 74 din Codul familiei, *(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

64. În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.*

65. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanța de judecată va ține cont și de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) din Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, care prevede că *ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.*

66. Avînd în vedere că instanța a dispus schimbarea (modificarea) domiciliului minorei *****, a.n.*****, de la domiciliul mamei Salcoci Mariana, la domiciliul tatălui, Sandu Dumitru, urmează a fi admisă și pretenția reclamantului privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, cu dispunerea încasării de la Salcoci Mariana, în beneficiul lui Sandu Dumitru pensie de întreţinere pentru copilul *****, a.n.*****, în mărime de ¼ din salariul și alte venituri ale acesteia, lunar, începînd cu data de 15.04.2025, şi pînă la atingerea majoratului de către copil.

67. *Cu referire la cheltuieli de judecată.*

68. Conform art. 82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

69. Conform art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

70. În prezenta cauză, instanța constată că la depunerea cererii, Dumitru Sandu a suportat cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 200 lei, fapt confirmat prin confirmarea de achitare a notei de plată din 07.08.2024. (f.d 2). Totodată, reclamantul a suportat cheltuieli de judecată sub forma taxei de timbru în sumă de 200 lei, fapt confirmat prin confirmarea de achitare a notei de plată din 07.08.2024. (f.d. 3) Prin

urmare, instanța de judecată dispune încasarea de la pîrîta în beneficiul reclamantului suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru.

71. Mai reține instanța că reclamantul a suportat cheltuieli 6000 lei pentru efectuarea expertizei psihologice, ce se confirmă prin copia bonului de plată seria DAA nr. 51110312 din 09.10.2023. (f.d. 44) Prin urmare, instanța de judecată dispune încasarea de la pîrîta în beneficiul reclamantului suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei psihologice.

72. În conformitate cu art.96 CPC, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1/1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

73. Din materialele cauzei rezultă, că Dumitru Sandu a suportat cheltuieli pentru asistența juridică, acordată de avocatul Andrei Baș, în sumă de 12 000 lei, confirmate prin bonurile de plată seria DAA nr. 467704 din 27.11.2023. (f.d. 4) Totodată, se reține că prin cererea de chemare reclamantul a solicitat încasarea de la pîrîta suma de 10 000 lei. Instanța de judecată a apreciat ca reale, necesare și rezonabile cheltuielile pentru asistență juridică, suportate de reclamant. Prin urmare, instanța dispune încasarea de la pîrîta în beneficiul reclamantului suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

74. *Cu referire la încasarea taxei de stat în beneficiul statului.*

75. Conform art. 98 alin. (1) CPC, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

76. Potrivit art. 85 alin. (1) CPC, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.* Astfel, potrivit pct. 1.1.2 din Anexa nr. 2 a Legii nr. 213/2023, *se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată, reclamanții, în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*

77. Astfel, instanța de judecată consideră că urmează de încasat de la pîrîta Salcoci Mariana taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 150 lei, reieșind din prevederile Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.

78. Conform art.art.239-241 CPC RM, instanţa de judecată

HOTĂRĂȘTE:

Se admite integral cererea de chemare în judecată.

Se dispune schimbarea (modificarea) domiciliului minorei *****, a.n.*****, de la domiciliul mamei Salcoci Mariana, la domiciliul tatălui, Sandu Dumitru.

Se încasează de la Salcoci Mariana, a.n. *****, domiciliată în mun. Chişinău, com.*****, *****, cod personal *****, în beneficiul lui Sandu Dumitru pensie de întreţinere pentru copilul *****, a.n.*****, în mărime de ¼ din salariul și alte venituri ale acesteia, lunar, începînd cu data de 15.04.2025, şi pînă la atingerea majoratului de către copil.

Hotărîrea în partea încasării pensiei de întreţinere se execută imediat.

Se încasează de la Salcoci Mariana în beneficiul statului taxa de stat pentru pretenţia privind pensia de întreţinere în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

Se încasează de la Salcoci Mariana în beneficiul lui Sandu Dumitru suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a expertizei psihologice, suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, suma de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 16400 (șaisprezece mii patru sute) lei.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei , judecătorul Maria Ţurcan